

ARCHEOLOGICKÉ CENTRUM OLOMOUC

příspěvková organizace
ul. U Hradiska 42/6, 779 00 Olomouc

Motto: „...*In idem flumen bis descendimus et non descendimus...Manet enim fluminis nomen, aqua transmissa est.* [Do téže řeky dvakrát vstoupíme i nevstoupíme...Zůstává totiž jen jméno řeky, voda však už otekla...]“ – (Seneca Mladší, Listy Luciliovi 40,5)¹⁾

Je nevděčné psát cokoli o organizaci, která se zabývá archeologií. Na mysl se vkrádá myšlenka na doby dávno minulé. Na to, co všechno lidé a jejich instituce museli již přežít. Jak banální jsou problémy dneška... Přesto lze označit 17. rok existence Archeologického centra Olomouc (ACO), dovršený v květnu roku 2012, za výrazný přelom v jeho životě. A jen budoucnost ukáže, zda to bude změna k lepšímu a kolik podobných změn na nás ještě čeká.

Nedostatek záchranných archeologických výzkumů (ZAV) poprvé donutil ACO propouštět své zaměstnance a zbylým snižovat pracovní úvazky. Došlo na reorganizaci ekonomické činnosti. Řada úkolů je řešena již jen dodavatelsky. Organizaci postihla i nebývalá fluktuace na pracovním místě sekretářky. Jako důsledek uskutečněné kontroly muselo ACO přijmout nový pohled na charakter prací zadávaných brigádníkům. Proto byla koncem roku 2011 připravena veřejná soutěž k podlimitní veřejné zakázce „Provádění kopáčských prací na ZAV podle aktuálních potřeb ACO v době od 1. března 2012 do 30. listopadu 2015“... Je ale naděje, že vynaložená administrativní námaha nepřijde nazmar, neboť archeologické výzkumy na stavbách v Olomouckém kraji budou opět obnoveny a vybrané „kopáče“ bude možno zaměstnat. Již v r. 2012 bude pokračovat příprava stavebních prací na dálnici D1 mezi Přerovem a Lipníkem n/B, bude se opět konat výzkum zachraňující poslední informace o hradě z doby bronzové a středověkého hradu na Tepenci u Jívové atd.

Hlavní strategií, kterou zvolilo ACO při řešení problémů, byla snaha o účast na grantech a projektech EU. Částečně se to zdařilo. ACO se účastní Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (NAKI) pod názvem „Výzkum historických cest severozápadní Moravy a východních Čech...“ (spolu s Centrem dopravního výzkumu Brno). Pro projekt již byla prováděna letecká prospekce sledovaného území, také terénní a detektorový průzkum okolí starých cest...

ACO se zapojilo do Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost Evropského sociálního fondu (ESF) pod názvem „Partnerství ve výzkumu a prezentaci archeologického kulturního dědictví“ pro léta 2011–2014, a to spolu s univerzitami Palackého v Olomouci a Západočeskou v Plzni. Činnost ACO v rámci programu ESF poznali dosud především studenti archeologie z partnerských vysokých škol v rámci workshopů, přednášek apod. Koncem února t.r. byl na Palackého univerzitě uspořádán workshop na téma „Užívané metody kresebné a fotografické dokumentace movitých archeologických nálezů“. Kreslení a fotografování artefaktů, činnost zdánlivě rutinní a nezájímavá, dokáže rozvášnit archeology tak, jako každá jiná lidská činnost dělaná se zaujetím – ale o tom až někdy příště. Třeba v dalším čísle Střední Moravy.

A konečně projekt podporovaný KÚ OK pod názvem „Preventivní archeologie, resp. preventivní ZAV v Olomouckém kraji“. Využívá spolupráce archeologických pracovišť na území kraje s amatérskými detektory a snaží se usměrňovat jejich činnost společensky prospěšným směrem k záchraně movitých archeologických památek a proti nelegálnímu obchodování s nimi. Důležitější výsledky práce na projektu mohla zaregistrovat i veřejnost – výstavku konanou od 7.12.2011 do 31.1.2012 v budově Krajského úřadu OK. Představeny tam byly předměty nalezené za pomoci detektorů kovů. Předměty, které by jinak zůstaly neobjeveny. A to by byla škoda. Zvláště, když si uvědomíme, že dne **5.3.2012 uplyne 200 let** od vydání dekretu rakouské dvorské kanceláře o zasílání vzácnějších nálezů do vídeňských dvorních sbírek, což bylo první úřední opatření na ochranu památek v Rakouské říši.

A ještě jedno zcela mimořádně kulaté jubileum můžeme vyčíst z kalendária *České archeologické společnosti*. **25.6.2012 uplyne 100 let** od zahájení prvního samostatného sjezdu českých archeologů.

To nám to letí, chce se říct...A archeologie (spolu s historií) pořád jaksi není lehkým považována za vědu... Nezbývá, než si vzít poučení z dalšího latinského citátu: [**Břemeno lehké se nese tomu, kdo nese ho rád**] – *Portatur leviter, quod portat quisque libenter* – (parafráze: Ovidius, *Lásky* 1,2,10)²⁾

¹⁾Moudrost věků, Svoboda, Praha 1988, 254; ²⁾Tamtéž, 283, 395;